

AÜZF

PEYZAJ MİMARLIĞI

BAHÇE VE PEYZAJ SANAT TARİHİ DERSİ

BAHÇE VE PEYZAJ
SANAT TARİHİ İLE
İLGİLİ KAVRAMLAR

BAHÇE:

Çiçek, meyve ve süs ağaçları gibi bitkileri süs veya ticaret maksadı ile yetiştirmek için, parklardan küçük olan ve bahçe, mimarisi planlamasına göre yapılan etrafı çevrili yerler. bahçeler kurulma maksatlarına göre, tarım, süs, botanik, zoolojik diye çeşitlere ayrılırlar(1).

BAĞ:

Bağ, üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu toprak parçası(2).

ARSA:

Üstüne bina yapılabilir, tarım yapılmayan, parsellenmiş, belediye sınırları içinde kalan toprak parçasıdır. Yapı yapmaya müsaittir. Parsellenmiş arazilerdir⁽³⁾.

AVLU:

Yapıların orta kısmında bulunan, tercihe göre üstü açık ya da kapalı olan geniş bölümdür. Türk mimarîsinde avlular genelde üstü açık şekilde bırakılır. Eve giriş kapısı avluya açılır. Birçok avluda süs havuzu bulunur. Avlular çocukların oyunlar oynadığı, yaz günlerinde yemeklerin yendiği, eğlencelerin düzenlediği yerlerdir. Törenler avluda düzenlenir, dinî bayramlarda kurban, avluda kesilir. Avrupa mimarlığında avluların üzerinin cam ile kapatıldığı da olur(2).

BOSTAN:

Kavun, karpuz tarlasıdır. Ticaret maksadıyla, şehir yakınlarında çeşitli sebze yetiştirilip, pazarlara sevk edilen büyük bahçeler. Buralarda iyi gelir getiren sebze türleri üzerinde durulur. Bostanlarda bol ve iyi verim için çok masraf yapılır ve iyi bakım ister. Yılda birden fazla mahsul kaldırılır. Sulama, çapalama ve gübrelemeye çok önem verilir(2).

ASMA BAHÇE:

Ayak ve kemerler üzerine kurulan teraslardan yapılmış bahçe(4).

REVAK:

Sırtı bağılı bulunduğu binaya dayalı, ön cephesi açık, üstü örtülü ve örtüsü sütunlarla ya da payelerle taşınan mekana verilen ad. Güneşten ya da yağmurdan korunma amaçlı işlevsel revaklara sundurma adı verilir(2).

GROTTO:

Grotto (İtalyanca *grotta*), Modern, tarihi ya da tarih öncesi dönemlerde insanlar tarafından ortak olarak kullanılmış doğal ya da yapay mağara çeşidi. Bahçe düzenlemesi için yapay olarak yapılmamışsa bir grotto genellikle su kenarında ve su tarafından basılmış ya da gel-git sırasında suyla dolan bir mağaradır(2).

Grotta Azzura

Grotta Azzura

CAHAR BAĞ:

İlkçağ İnan uygarlığında görülen standart bahçe planıdır. Dört parçalı planın her kısmının ortasında birer havuz bulunmaktadır. Bu şekilde ve özellikle birbirinden farklı uzunluktaki iki aksın kesişmesi ile meydana gelen bahçe planları, daha sonraki devirlerde de İnan bahçelerinin standart planları olmuştur(6).

AGORA:

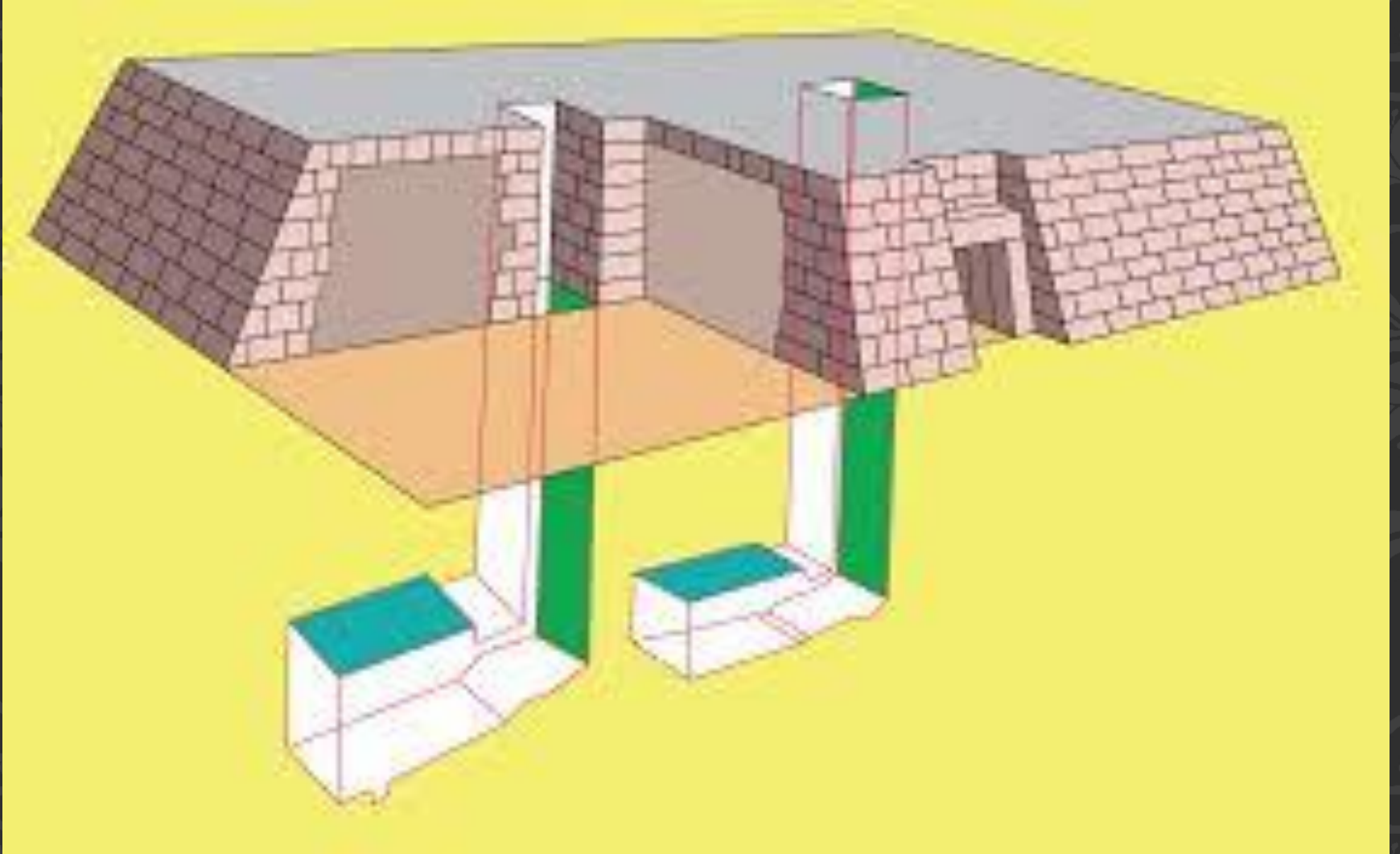
Agora (Yunanca: **Ἀγορά**, **Agorá**), antik Yunan kentlerinde, şehirle ilgili politik, dini, ticari her türlü faaliyetin gerçekleştiği, tüm kamu binalarının etrafında sıralandığı halka ait geniş açık alan olup, Helenistik dönemde şekillenip Roma İmparatorluğu'nda ortaya çıkan forumların öncüsüdür(2).

İlk agoralar Őekil olarak son derece basit olup, bir krs ve oturma yerleri bulunan mekanlar coŐkulu konuŐmalara sahne olmaktaydı. Dini iŐerikli Őenlikler ve tiyatro gösterileri de ilk zamanlar agorada düzenleniyordu(5).

Tarihi Selanik agorası

MASTABA:

Mısır'da (İlkçağ' da) tuğla ile inşa edilen mezar yapılarıdır(7).

RÖLYEF:

İlkçağ Mısır uygarlığında özellikle mezar yapılarında duvarlara yapılan kabartmalar(7).

FRESK:

İlkçağ Mısır uygarlığında özellikle mezar yapılarında görülen renkli duvar resimleridir(7).

PALMIFORM:

Sütun ve başlıklarda palmiye formunun kullanılması(7).

PORTICUS:

Giriş, Pompei de bahçe mekanının üzeri örtülü ve sütunlu girişidir(7).

ATRIUM:

Dışa kapalı, yüksek duvarlar içinde , sütunlarla çevrelenmiş bir avlu sistemidir. Atrium sonraları Roma peristilinin doğuşunu sonuçlandırır(7).

FRESKO:

Duvar resimleri, mimari yapıları süsleme biçimi. Özellikle, Roma da eritilmiş balmumuna boyaları karıştırarak sıva tatbik yoluyla yapılan duvar resimleri. Bu şekilde yapılan freskolar, İlkçağ Roma evlerinin ortak özelliğidir(7).

© Harald Hartmann

PERİSTİL:

Atriumun bir cephesi sütunlu bir açıklıkla açıldığı ikinci avludur. Peristil adı verilen avlunun üzeri tamamen açıktır. Evin bir çok odaları bu avluya açılır. ailenin geleneksel yaşama sahası olan bu avlunun ortasında bahçe sahası bulunur(7).

MOAT:

Ortaçağ şato bahçelerinde duvarların etrafını çevreleyen su kanallarıdır. Moatlar, şato bahçe mekanını kuşatan ve sınırlandıran yapılar olarak tesisi edilmişlerdir(7).

İMPLIVIUM:

Atrium'un ortasında bulunan çok az derinlikteki havuzdur. Bu havuza , atriumdaki tavan açıklığında zarif hayvan figürlerinin süslediği bir oluk sisteminden su akar(7).

KAYNAKÇA:

- 1) www.yenibilgiler.com
- 2) tr.wikipedia.org
- 3) Emlak Ansiklopedisi
- 4) www.nedirnedemek.com
- 5) Karadeniz Ansiklopedik Sözlük
- 6) www.agri.ankara.edu.tr
- 7) arsivbelge.com